

Konteksti- tietojen kehittäminen

**Toimittajayhteistyökokous:
Sosiaalihuollon info
24.3.2025**

Niina Palm

Terveys ja
hyvinvoinnin laitos
26.3.2025

Tausta

- Jokaiselle Sosmetassa julkaistulle asiakirjarakenteelle on määritelty kontekstitiedot. Niiden tarkoituksena on kuvata **esimerkinomaisesti**
 - mitä metatietoja asiakirja voi saada, kun se tallennetaan asiakastietovarantoon
 - ts. missä palvelutehtävässä, palveluprosessissa ja sosiaalipalvelussa asiakirjoja voidaan laatia
- Kontekstitiedoissa ei ole huomioitu kaikkia mahdollisia tilanteita ja tietojen yhdistelmiä, koska se ei ole käytännössä mahdollista
 - Lainsäädännössä ei ole tarkkaan määritelty tätä. Esim. lastensuojelulain mukaan avohuollon tukitoimena on järjestettävä lueteltujen palvelujen lisäksi ”muuta lasta ja perhettä tukevia palveluja ja tukitoimia”
 - Alueilla ja organisaatioilla on paljon vaihtelua esim. palvelutehtävien ja palveluiden yhdistelmissä, eivätkä kaikki nämä ole tiedossa.
- Kontekstitietojen merkitys on kuitenkin tarkoitettua suurempi esim. tietojärjestelmätoteutuksessa

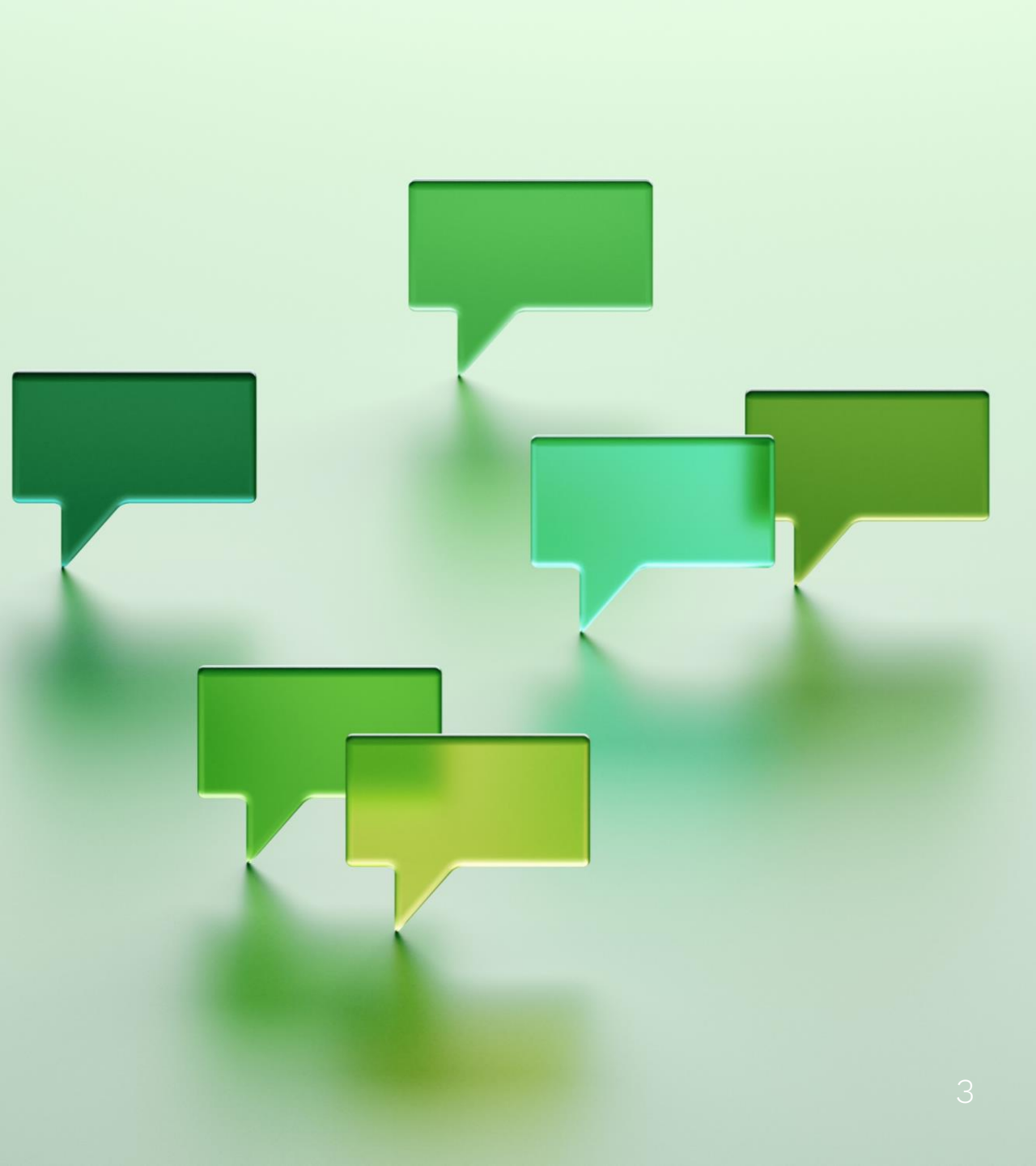

26.3.2025

Kontekstitiedot
eivät ole kattava
kuvaus siitä, mitä
metatietoja
asiakirjoille
voidaan antaa

Syyt kehittämiselle

- Täydennysehdotuksia kontekstietoihin tulee todella paljon, koska kontekstietoja ei ole tulkittu vain ohjaaviksi
- Osa asiakirjarakenteista ei ole järjestelmissä saatavilla tarvittavissa palveluissa tai palveluprosesseissa, koska toteutus on pohjautunut tiukasti kontekstietoihin
- Kontekstietojen päivitys ja ylläpito vaatii todella paljon resursseja, eikä niitä ole tarpeeksi
- Päivitysvelkaa syntyy jatkuvasti
- Tämän vuoksi tarvitaan uudenlainen tapa esittää kontekstiedot

Suunnitellut muutokset

- Kontekstitietojen tueksi ennen muutosten tekemistä julkaistaan Kanta-palvelujen käsikirjassa taulukot asiakirjoista palvelutehtävissä ja asiakirjoista palveluprosesseissa ja päivitetään sosiaalipalvelut palvelutehtävissä –taulukkoa
 - L = sosiaalipalvelu sisältyy palvelutehtävän lakisääteiseen palveluvalikoimaan, K = yleinen käytäntö, että sosiaalipalvelua annetaan palvelutehtävässä
 - Taulukkoon pyydetään kommentteja asiantuntijoilta, ja sen jälkeen Sosmetan kontekstitiedot yhdenmukaistetaan tämän taulukon kanssa
- Jatkossa kontekstitiedot esitetään hieman karkeammalla tasolla
 - Palveluprosesseja ei enää erotella palveluittain
 - ”Sosiaalipalvelutiedon käyttö” poistetaan
- Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että kontekstitiedot laajenevat, ts. Sosmetasta haettaessa tuloksia tulee nykyistä enemmän

26.3.2025

Taulukko 6.3.2 Esimerkkejä sosiaalipalveluiden liittamisestä sosiaalihuollon palvelutehtäviin

	Sosiaalihuollon yleispalvelut				
Palvelutehtävät	lääkkäiden palvelut	Lapsi-perheiden palvelut	Työikäisten palvelut	Perhe-oikeudelliset palvelut	Lasten-suojelu
Sosiaalipalvelut					
Adoptioneuvonta				L	
Ammatillinen perhehoito	k				L
Asiointipalvelu	L	L	L		
Asumisen tuki					
Asunnon muutostyö					
Ateriapalvelu	L	L	L		
Ensikotipalvelu		k	k		k
Eriyinen osallisuuden tuki					
Esteettömän asumisen tuki					
Henkilökohtainen apu					
Kasvatus- ja perheneuvonta		L			
Kehitysvammaisten henkilöiden työtoiminta					
Kotihoito	L	L	L		
Kontekstitiedot taulukista					

Esimerkki muutoksesta

Nykytilanne

Palvelutehtävä	Palveluprosessi	Sosiaalipalvelu
lääkkäiden palvelut	Palvelun järjestäminen	30 palvelua
lääkkäiden palvelut	Palvelun toteutus	17 palvelua
lääkkäiden palvelut	Palvelutarpeen arviointi	16 palvelua

Jatkossa

Palvelutehtävä	Palveluprosessi	Sosiaalipalvelu
lääkkäiden palvelut	Palvelun järjestäminen Palvelun toteutus Palvelutarpeen arviointi	30 palvelua

Aikataulu

- Kontekstitiedot eivät ole sidottuja Sosmetan asiakirjarakenteiden julkaisuprosessiin, vaan tehdyt muutokset tulevat näkyviin julkaisukäyttöliittymässä reaaliaikaisesti. → Ei mahdollisuutta julkaista yhtäaikaisesti tai muuten aikataulutetusti
- Kontekstitiedot ovat edelleen ohjaavia, eivät velvoittavia
- Tämän vuoksi kontekstitietoja päivitetään kesällä 2025 eli **jääkauden aikana**
- Jos tämä aiheuttaa muutoksia tietojärjestelmiin, muutosten tekemiselle ei ole aikataulua, vaan siitä voi esim. sopia asiakkaiden kanssa

26.3.2025

